

EXAMENSARBETE

Hösten 2007

Lärarytbildningen

Glöm inte min kultur

En studie av kulturell identitet

Författare

Magnus Fruchtenicht

Handledare

Eduardo Naranjo

Glöm inte min kultur

En studie av kulturell identitet

Abstract

Denna uppsats är en studie av barn och ungdomars syn på sin identitet i förhållande till sin kultur. Uppsatsen grundar sig på en tentativ analys av vilka möjligheter ungdomarna har och hur de tas tillvara på både i samhället och skolan. Jag har valt att begränsa mig till hip hop kulturen eftersom jag har ett inifrån och utifrån perspektiv i det att jag själv är insatt i den. I min strävan att besvara dessa frågor har jag via Grundad teori använt mig av observationer samt intervjuer för att nå fram till mina svar. Som teoretisk utgångspunkt har jag använt mig av Bourdieu och Ziehe och deras diskussioner och tankar kring kulturell friställning respektive socialt och kulturellt kapital samt vilken roll habitus spelar i det sociala kapitalet. Med dessa byggstenar som grund har jag undersökt ovanstående frågor och kommit fram till att ungdomarna känner sig frustrerade och förbisedda. Samhället och pedagogerna i skolan lyssnar inte på dem så de söker sig dit där de får respons, hip hop kulturen. Här bygger de sedan hela sin identitet, med allt från klädstil, politik, till religion.

Nyckelord: identitet, hip hop, kultur, subkultur, ungdom

INNEHÅLL

INNEHÅLL.....	3
1.1 Bakgrund	5
1.2 Uppsatsens utgångspunkt	5
1.3 Syfte och frågeställning.....	6
2. Vetenskapligmetod.....	7
2.1. Undersökningens utgångspunkt	7
2.2. Metodologi	7
2.3. Etiska överväganden	9
2.5. Processen runt intervjuerna	10
2.6. Processen runt observation och fältanteckningar	10
2.7. Avgränsningar	12
2.8. Undersökningens relevans och tillförlitlighet	13
2.9. Analys av material.....	14
3. Litteraturstudier.....	15
3.1. Litteraturens representativitet.....	15
3.2. Tidigare forskning	15
4. Definition av begreppet Hip Hop	18
5. Identitetsbegreppet	20
5.1. Ziehes kulturella friställning och Bourdieus klassreproduktion	21
6. Intervjun	24
6.1. Resultat av Intervjun	25
6.2. Diskussion kring Resultat.....	28
7. Slutsats	30
7.1. Slut diskussion.....	32
7.2. Sammanfattning	34
Källförteckning.....	36
BILAGA.....	39
Frågor till intervjun	39

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Denna uppsats är en kulturstudie av hur ungdomars fritidsintresse/kulturella uttryck tas till vara på och ses på i samhället men även inom skolans värld samt hur ungdomarna själva ser på sin kulturella identitet. I det här fallet handlar det om hip hop kulturen och dess olika aspekter som definitivt kan ses som representativa för kulturella uttryck. Med följande ord som jag hämtat från skolverkets hemsida tagna ur Lpo94 har jag för avsikt att utföra en kvalitativ undersökning för att försöka få svar på mina frågor.

”De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig, skall omfatta alla elever. Elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling förutsätter att de tar allt större ansvar för det egna arbetet [...] Samt att de får ett reellt inflytande på utbildningens utformning” (Lpo 94, sid 13).

1.2 Uppsatsens utgångspunkt

Jag tror att detta är en princip som har blivit ganska bortglömd men som faktiskt är mer relevant än vad man kan tänkas tro. I takt med att det uppstår nya ungdomskulturer även om jag här ämnar begränsa det till hip hop kulturen växer även behovet för samhället och pedagogerna att förstå sig på dem. Det är bara att hålla med Magnus Persson när han talar om vikten av att pedagogerna inser att ”Populärkulturen [...] för många blivit ett alternativt bildningsmedel som konkurrerar med skolan om tid, uppmärksamhet och intresse” (Persson 2000 sid. 16). Med detta som utgångspunkt anser jag det vara lämpligt att utgå från den franska sociologen Pierre Bourdieu och hans utbildningssociologiska perspektiv och den diskurs han för kring sådana begrepp som habitus, socialt rum samt kulturellt och socialt kapital (Jönsson m.fl. 1993). En annan centralfigur när det gäller den teoretiska delen i denna uppsats är den framstående tyske socialisationsteoretikern Thomas Ziehe och hans forskningar kring ungdomars kultur och hur denna förhåller sig till samhället i övrigt. Kulturell friställning är ett begrepp som kommer att spela en avgörande roll för utformandet av den här uppsatsen. Även Olga Dysthe behandlar i sin bok *Det flerstämmiga klassrummet* vikten av att pedagoger är öppna för ungdomars förkunskaper (Dysthe, 1996).

Ämnet i den här uppsatsen är studier av samtidskultur. När man talar om samtidskultur kan man inte utesluta sambandet mellan kultur och identitet. Nyckelordet som förekommer inom både begreppet subkultur och hip hop kultur är ju just kultur. Själva ordet kultur är svårdefinierat och kan tydas på olika sätt vilket inte minst framkommer i boken *Samtidskultur* där kultur omnämns ”som ett mångdimensionellt och omfattande begrepp” (Johansson m.fl., 1999 s.7). Alltså har vi inte en *universell definition* om kultur. Begreppet identitet är ur ett definitionsperspektiv inte lätt. Här i uppsatsen avser jag begreppet i fråga som tillhörande en bestämd kultur, nämligen hip hop kultur. Men en person kan socialt uppleva och besitta olika identiteter, det vill säga etnisk, grupp, klass och nationell tillhörighet. Det är viktigt att komma ihåg att när man talar om subkulturer så som hip hop kulturen att den sociala kategorin man refererar till är ungdomar. Eftersom det är många olika aspekter som kan ligga till grund för ens kulturella tillhörighet har jag varit tvungen att begränsa mig. Jag har valt att titta på hur just subkulturen, dvs. ungdomars kulturella tillhörighet går att spåra till skapandet av deras identitet.

Inledningsvis kommer jag att fokusera på metod och tillvägagångssätt. Därefter kommer jag att redogöra för förutsättningarna inför mina intervjuer och observationer. Sedan följer definitioner av för uppsatsen centrala begrepp för att sedan slutligen gå över till att presentera, diskutera samt analysera kring olika teoretikers tankar kring vilken roll skolan har i elevernas tillgodo görande av sin egen kulturella identitet.

1.3 Syfte och frågeställning

Syftet med den här uppsatsen blir att undersöka ett antal utvalda barn/ungdomar ute i samhället som identifierar sig med hip hop kulturen för att ta reda på hur dem upplever sin identitet och hur dem upplever att samhället och skolväsendet ser på och tar tillvara på deras kulturella bakgrund. Baserat på detta vill jag genomföra en tentativ analys av vilka förutsättningar som finns, hur de ses på och hur dessa skulle kunna tas till vara på ett bättre sätt. Kriterierna för mina respondenter till min tänkta intervju är ganska enkla, man måste vara passionerad och känna starkt inför hip hop som kultur yttring. Detta är något som jag i egenskap av mitt inifrån och utifrån perspektiv ganska snabbt kan känna av om man gör.

Frågan som jag har för avsikt att belysa genom den här uppsatsen och undersökningen är hur ungdomarna upplever sin identitet utifrån hip hop kulturen?

2. Vetenskaplig metod

2.1. Undersökningens utgångspunkt

Bakgrunden till den här undersökningen bottnar i ett genuint intresse i att vilja undersöka sambandet mellan ungdomars upplevelse av sin identitet utifrån specifika miljöer och grupperingar även kallat subkulturer. Jag upplever att det existerar en avsaknad av förståelse för subkulturer som till exempel hip hop kulturen i samhället och därmed också i skolan. Eftersom det är ett ämne som jag anser har uppmärksammats för lite är det ett ämne som jag gärna vill lyfta fram i sådana här sammanhang. Jag anser mig själv stå nära hip hop kulturen och har jag haft detta som utgångspunkt. Mitt eget utforskade perspektiv är inifrån och utifrån. Det förhindrar mig inte att behandla mitt tema på ett neutralt sätt. När jag började så visste jag att jag skulle utgå från något inom den kulturen jag visste bara inte hur. Men allt medan tiden gick så växte idén bakom arbetet fram. Arbetet inleddes genom ett funderande kring en teoretisk utgångspunkt. När jag väl i huvudsak kommit fram till Pierre Bourdieu och hans utbildningssociologiska perspektiv så var det dags att samla in data. Efter att ha samlat massvis av data på biblioteket väntade en hektisk tid med läsande framför mig. I det här stadiet upplever jag analytiskt och teoretiskt grundad teorins tillvägagångssätt, det vill säga att jag utifrån ett empiriskt material, baserat på observationer och intervjuer, studerat och analyserat ungdomars upplevelse av sin identitet. Min forsknings praktik är inte apriorisk det vill säga på förhand antagen, utan snarare aposteriorisk, grundad på erfarenhet. När jag av mina handledare delgivit informationen om vikten av att hitta en gångbar teoretisk undersökningsmodell började jag genast läsa en mängd litteratur för att finna en sådan. Här kan man säga att stommen med intervjuer och observationer i det arbete som ni nu har framför er lades.

2.2. Metodologi

Med utgångspunkt i ett kulturrelativistiskt perspektiv, ett perspektiv som utvecklats av Franz Boas och som innebär att all kultur bör bedömas utifrån sina värden, villkor samt sammanhang. Ingen kultur är mer utvecklad eller viktigare än någon annan och ingen kultur så som till exempel hip hop kulturen i det här fallet ska behöva bli kritiserade eller undergrävda av andra normer och värderingar (Lindberg, 1997). Utifrån tidigare nämnda perspektiv har jag valt att förankra metoden i den vetenskapliga metoden *Grundad teori*.

Grundad teori är en teori som används vid kvalitativa undersökningar och empirisk forskning. När man utgår från Grundad teori så är första steget att skapa en generell frågeställning. Forskaren brukar inte utgå från aprioriska hypoteser, utan snarare upptäcker han/hon i forskningsfältet *det nya*, för att sedan i en annan process sätta in det nya inom en teoretisk referensram. Nästa steg blir att basera denna frågeställning på relevant litteratur som i detta fall främst kommer att bestå av Bourdieu, Ziehe och deras teorier. Sista steget blir att sammanställa fakta genom att tolka det sagda i ett större sammanhang. (<http://www.groundedtheory.com/soc6.html>).

Tillvägagångssättet kommer att bestå av semistrukturerade personliga intervjuer samt empirisk data insamlad från andra källor bestående av bland annat fördjupade litteraturstudier samt ett observationsfält i en för undersökningen relevant miljö. Tilläggas ska dock att det här handlar om en metod där utgångspunkten ligger i ovan nämnda metods grund premisser inom *Grundad teori*, vilket ska sägas skiljer sig något åt mot den mer strängare metoden som förespråkas av upphovsmännen Barney Glaser och Anselm Strauss (Denscombe, 2000). Eftersom jag är ute efter att förstå ungdomars upplevelse av sin identitet och hur processen ser ut ibland mina respondenter har jag använt mig av en så kallad deltagande observation. Det är på samma gång en ren och deltagande observation där jag under kortare tid studerat och observerat de potentiella respondenterna samt andra ungdomar i samma krets sätt att vara på.

Frågeställningen kommer att vara ganska omfattande men rör sig fortfarande inom ett och samma område hur ungdomarna upplever sin identitet utifrån hip hop kulturen?

När sammanställning av materialet sker, dvs. (kodningen) är klar så är tanken att området kommer att bli snävare och mer lätt tolkat. När man talar om tolkande benämns ofta begrepp som konnotativ samt denotativ. Man skiljer dock på dessa två. Den konnotativa meningen är mer på ett visuellt plan och är bättre lämpad för direkta observationer medan den denotativa betydelsen i sin tur ligger på ett mer kultur och mottagarbundet plan.

(<http://www.groundedtheory.com/soc6.html>). För att svara på min frågeställning och få fram mitt material har jag valt att intervjua några ungdomar.

2.3. Etiska överväganden

I enlighet med vetenskap rådet och dess riktlinjer som lagts upp för etiska överväganden vid forskningsarbete av det här slaget har jag vid ett flertal tillfälle inför intervjun samt inför observationen informerat respondenterna och deltagarna om mitt tillvägagångssätt mina avsikter samt vilken roll de har i den. Även om man kan tycka att jag i den här uppsatsen publicerar personlig information som skulle kunna upplevas som känslig har jag hela tiden utgått från att respektera människovärdet. Respondenternas samt deltagarna i min observation har genom sin fulla medverkan och sitt försäkrande om att de inte har något att undanhålla bidragit till att underlätta i det etiska ställningstagandet. Att sätta min forskning före individens rättigheter skulle inte vara moraliskt försvarbart, därför har jag kontinuerligt under hela förloppet som har lett fram till intervjun och även strax innan poängterat att de förblir anonyma och att materialet som de bidrar med endast kommer att användas i forskningssyfte (<http://www.codex.vr.se/oversikter/humsam/humsam.html>).

2.4. Urval av respondenter

Inför genomförandet av den här intervjun har jag verkligen fått gå omvägar för att slutligen hitta fram till de två kandidater som utgör respondenterna i den här studien. Genom att först ringa runt till diverse olika skolor för att till en början med etablera någon form av kontakt med elever inleder jag mitt sökande efter de rätta respondenterna. Efter en mängd olika försök får jag sen slutligen napp hos en lärare som är villig att bistå mig i mitt sökande efter rätt respondenter. Det visar sig dock ganska snabbt att respondenterna ifråga är under 18 och inte går att passa in under de kriterier som jag har satt upp inför utförandet av denna studie. Efter att ha konstaterat detta anser jag att det bästa är att rikta in sig på nya respondenter. Jag ställer mig själv frågan, var hittar man bäst ungdomar som relaterar till hip hop kulturen? Svaret blir naturligtvis ungdomsgårdar. Efter att ha konstaterat detta beger jag mig till närmsta ungdomsgård där jag får möjlighet att observera och där jag även stöter på vad som senare ska visa sig bli mina två respondenter och som denna gång passar in till 100 % på vad jag eftersöker. Killarna i fråga är i 20 års ålder vilket underlättar tidsmässigt eftersom jag inte behöver be om föräldrarnas tillstånd för att få utföra min intervju. Det faktum att de dessutom är rapartister själva gör att förutsättningarna till en bra intervju knappast kan bli bättre. Vi bestämmer att jag ska möta upp dem på ungdomsgården några dagar senare och där ska sedan intervjun utföras i ett rum som av ungdomarna kallas för chillout rum. Engelska för rum som

man kan koppla av i. Respondenterna visar sig vara ideala eftersom de innehar den information som jag eftersöker. De är rapartister och tillhör hip hop kulturen. I den mån uppfyller respondenterna de vetenskapliga kriterier som jag ställt upp för att genomföra min undersökning.

2.5. Processen runt intervjuerna

Inför intervjun har jag haft som mål att låta respondenten tala så mycket som möjligt själv. Därför är metoden i intervjun endast till en semistrukturerad karaktär men ändå med fyra på förhand löst formulerade frågor eller teman, där tanken är att utrymme ska kunna ges för eventuella kommentarer samt eventuella följdfrågor för den som intervjuar. I Rolf Ejvegårds bok *Vetenskaplig metod* har jag funnit idén till utformandet av min intervjuguide (Ejvegård, 2003). Eftersom jag gärna ser att respondenterna i min undersökning talar fritt valde jag ett ostrukturerat tillvägagångssätt vid mina intervjuer. I samma bok fick jag även värdefulla tips inför utförandet av intervjun så som till exempel vikten av att inta en objektiv och neutral attityd både gentemot respondenten men även gentemot mig själv.

”Innan den egentliga intervjun sätter igång skall forskaren förklara för de inblandade att han står förutsättningslös till den undersökning som görs och till de resultat som fås fram. Han skall framhålla att hans uppgift endast är att samla in svaren” (Ejvegård, 2003, s.52).

I utformandet av frågorna har jag lagt ner mycket tid på att formulera dem på ett neutralt sätt för att undvika att frågorna ska tendera att bli ledande. Det sista jag vill råka ut för i en sådan här undersökning är att svaren ska vara styrda av mig (Ejvegård, 2003). Andra praktiska saker som jag har haft i åtanke vid utförandet av den här intervjun och då inte minst vid sammanställningen av densamma har varit vid redigeringen. Christer Bjurwill poängterar i sin bok vikten av att man vid redigeringen inte ändrar på innehållet i intervjuerna. En språklig redigering är tillåten och många gånger ett måste men ändras innehållet riskerar det att hamna under rubriken felciterad (Bjurwill, 2001).

2.6. Processen runt observation och fältanteckningar

I mitt ihärdiga sökande efter lämpliga kandidater inför intervjun var jag först tvungen att erkänna nederlag. Detta visade sig dock bara vara till det bättre eftersom jag tvingades att tänka om och komma upp med en ny plan. Min nya plan ledde mig så småningom till

ungdomsgården där jag till slut fann de perfekta kandidaterna för min studie. Inhägnaden av stället bestod av ett staket, detta gav mig ett utmärkt tillfälle att hålla mig i skymundan för att observera vad som utspelade sig på gården. Vad som utspelade sig var att ett par ungdomar samlades i en av hörnorna på gården där de stod och samtalande ett tag. I gruppen av ungdomar ingick vad som såg ut att vara allehanda etniciteter. Plötsligt inträffa vad som till synes föreföll vara oplanerat. Den ena av ungdomarna började utföra en så kallad beatbox. Beatbox är detsamma som när man använder sig av munnen för att framkalla ljud som oftast ska ha funktionen av att vara en trumma för rapparen när denne börjar rappa. Efter en stund började en av killarna rappa för att sedan låta nästa ta vid osv. Så här höll de säkert på i en 10 minuter innan sessionen avslutades med diverse handslag som var att förstå som ett tecken på uppskattning av vad som just ägt rum. Efter denna uppvisning tog jag tillfället i akt att kliva fram och presentera mig och mitt ärende. Jag förklarade att jag var ute efter två respondenter som skulle kunna tänka sig att ställa upp i en intervju för ett examensarbete samtidigt som jag delgav dem att jag precis observerat dem och det som just utspelat sig och ifall det var okej att observera dem vidare för att använda det till min studie. Givetvis informerade jag dem om deras rätt att förbli anonyma och att jag endast hade för avsikt att använda materialet till min studie. Ingen av de närvarande ville ställa upp i en personlig intervju men gav klartecken för mig att fortsätta med min observation så länge de fick förbli anonyma. Angående den personliga intervjun hänvisade de mig till två killar som skulle komma om ca 20 minuter. De fortsatte med att säga att jag gärna fick vänta där inne och ta en kopp kaffe under tiden. Detta gav mig ytterligare ett tillfälle att studera förhållningssättet hos individerna och deras identitet. När jag satt där fick jag bland annat höra en diskussion om hur jobbigt vissa av ungdomarna hade det i skolan, att de hade svårt att leva upp till de betygskrav som ställdes och att en av ungdomarna upplevde detta som ett konstant orosmoln inför sin framtid. En annan sak som jag lyckades snappa upp där jag satt och väntade var en diskussion där ungdomarna satt och beklagade sig över den form av hip hop som de anser massmedia förmedlar och inte minst då den populära musikstationen MTV. Det visar sig tydligen att MTV ska lägga ner ett för ungdomarna mycket uppskattat musik program med inriktning på, i deras ord den äkta hip hop musiken på grund av dåliga tittarsiffror vilket fick ungdomarna att reagera kraftigt. Efter att det gått ytterligare lite tid dyker så slutligen killarna upp klädda i vida byxor och luvtröjor och jag ges tillfälle att förklara, informera och fråga dem om en eventuell medverkan i min intervju. De förklarar att de är något som de gärna ställer upp på och det visar sig att de tydligen är rappare själva vilket knappast kunde vara bättre för min studie. När jag sedan satt hemma på kvällen försökte jag minnas vad som sagts och vad jag

hade upplevt och observerat under min korta vistelse på ungdomsgården och på så sätt sammanställa och skriva ner mina fältanteckningar.

2.7. Avgränsningar

Den här undersökningen kommer att avgränsa sig på så sätt att den utförs i Skåne närmare bestämt i Lund, men eftersom hip hopen är ett globalt fenomen vilket även påpekas av den amerikanske medie- och kommunikationsforskaren Gregory Stephens i boken *Samtidskultur* (Johansson m.fl., 1999) spelar det egentligen ingen roll om man undersöker fenomenet på en lokal eller global basis. Vad det handlar om här är istället en slags fusion av lokal och global. Denna sammansmältning har gett upphov till begreppet glocal identitet. Ove Sernhede har valt att definierar detta begrepp ungefär på följande vis. Enligt honom är glocal identitet att jämställa med en identitet där knytningen till den egna stadsdelen och till globala sammanhang och identitetsmönster är oerhört stark (Sernhede, 2006).

Ytterligare en aspekt i avgränsningen i min studie blir det faktum att endast två skolor nämns i min intervju. Inför mina intervjuer ställde jag mig frågan ifall det var rätt av mig att förlita mig på endast två respondenter vid utförandet av dem och ifall det verkligen var den typen av detaljerad information som intervjuer av det här slaget oftast ger som jag var ute efter. Baserat på det faktum att det bland annat är respondenternas erfarenheter samt känslor som ligger till grund för min studie samt efter att ha läst i Denscombes bok hur jag uppnår bästa resultat vid intervjuer av det här slaget har jag utgått ifrån att bästa tänkbara resultat uppnås genom att intervjua endast två respondenter (Denscombe, 2000). Här handlar det om att gå på djupet för att få fram det specifika ur individerna. Vidare bedömer jag att de (respondenterna) via sin dedikation och sitt aktiva engagemang inom hip hop kulturen besitter en speciell information som inte gemene man/kvinna med hip hop bakgrund besitter.

Den här undersökningen är ingalunda ett försök till att generalisera eller hävda att den här studien är representativ för alla inom hip hop kulturen. Det skulle kunna vara fullt möjligt att en person av det kvinnliga könet hade svarat på ett annat sätt på frågorna därför är jag naturligtvis medveten om den typen av avgränsning som uppstår när man väljer att endast intervjua två killar. Dock är jag fullt övertygad om att jag vid vilket annat tillfälle och tidpunkt som helst hade fått samma svar på mina frågor i intervjun. Även om jag naturligtvis

är fullt medveten om min egen position i det att jag intar ett inifrån och utifrånperspektiv har jag distanserat mig från mina egna värderingar och iakttaget en neutral inställning.

Syftet med den här studien är som jag tidigare har nämnt att undersöka ett antal ungdomar och hur de upplever sin kulturella identitet samt hur de upplever att samhället ser på och tar tillvara på den samma. Med detta som utgångspunkt utför jag sedan med hjälp av en icke strikt version av grundad teori en tentativ kvalitativ analys av de förutsättningar som finns samt hur dessa kan tillvaratas på ett bättre sätt. Denna kvalitativa analys bygger på litteratur, observationer samt en semistrukturerad intervju där målet är att få respondenterna att öppna sig och tillika ge en djupare inblick i deras tankar och åsikter.

Urvalet är baserat på respondenternas närhet till hip hop kulturen genom sin dagliga kontakt med den, både som individer i samhället men även i form av sitt artisteri vilket ger mig möjlighet att belysa frågorna ur två hip hop musikers perspektiv. Jag vill gärna se på den här studien som en avgränsad undersökning som kan ge uppslag till fortsatta undersökningar och fortsatt forskning inom området hur ungdomarna formar sin identitet utifrån hip hop kulturen.

2.8. Undersökningens relevans och tillförlitlighet

Undersökningens relevans ligger däri att jag studerar ett socialt fenomen som påverkar olika sociala instanser i dagens samhälle.

Tillförlitligheten i uppsatsen blir på samma gång svårigheten med den. Eftersom jag själv delar många av de här ungdomarnas tankar och värderingar uppstår något av en intressekonflikt. Därför har jag valt att inte identifiera mig med ungdomarna under själva intervjun dels för tillförlitligheten men även för att underlätta i återskapandet av intervjuerna. Mitt inifrån och utifrån perspektiv hindrar mig dock inte från att inta en neutral ställning till mitt tema vilket på samma gång tillåter mig att observera ett socialt fenomen från olika sociala perspektiv.

Eftersom det är en tentativ kvalitativ undersökning så ligger undersökningens relevans däri att ungdomarnas tankar och upplevelser kring min problemformulering överensstämmer med de teoretiska utgångspunkter som jag har valt att använda mig av. Med andra ord de data som jag

under arbetets gång har samlat in och de resultat och slutsatser som jag har uppnått via min undersökning överensstämmer med varandra. Även om detta som jag så många gånger förr har påpekat i uppsatsen är en studie av hip hop kulturen tror jag att resultaten de mönster och tankar som ungdomarna redogör för i intervjuerna även är gångbara för andra subkulturer.

2.9. Analys av material

Efter genomförda intervjuer satte jag mig ner och började med att koda de insamlade data som stod till mitt förfogande. Utifrån mina intervjuer har jag sedan kodat materialet. Här har jag haft god hjälp i forskningshandboken där jag funnit många goda uppslag kring just kodningsprocess (Denscombe, 2000). Första steget var att finna någon slags minsta gemensamma nämnare av saker, företeelser och idéer som jag kunde passa in under gemensamma rubriker. Vad jag egentligen försökte göra var att bryta ned varje bit av data till analysenheter. I min öppna kodning som det första momentet kallas stötte jag på ord som livskvalitet och uppskattning vilket jag kände var representativt för båda och gick att inordna eller rättare sagt kategorisera under begreppet *harmoni*. Begreppet harmoni är dessutom något som jag starkt förknippar med identitet vilket redan har nämnts i inledningen av uppsatsen är grunden som den här studien baseras på. Harmonin i det här fallet beskriver killarnas sinnes tillstånd, vad hip hop musiken får dem att känna. Slår man upp ordet harmoni i en ordlista stöter man mycket riktigt på följande inte allt för olika förklaring:

Harmoni: "samstämmighet, samklang, behaglig jämvikt, balans" (Malmström m.fl. 1989).

Hip hopen får alltså killarna att känna en behaglig jämvikt. Andra nyckelord som jag stötte på under arbetet med min kodning och kategorisering som jag anser vara deskriptiva för intervjun och mina respondenters tankar är *terapi* och *rannsaking*. Dessa två ord har jag valt att definiera som en strävan efter en inre frid och sorterat in under kategorin *prövning*. Prövningen tolkar jag som killarnas önskan och behov av att göra upp med sina personliga demoner. Musiken fungerar här som en slags katalysator för detta ändamål. Begreppet prövning innebär bland annat undersökning och granskning (Malmström m.fl. 1989). Vad det handlar om här är en själslig granskning. Kategorin *förändring* har uppstått ur bådass vilja att

diskutera politik och religion och viljan att använda musiken som ett redskap till just förändring. Visserligen mer hos den ena respondenten än den andra men viljan till förändring finns där hos båda. Så här har jag alltså gått till väga när jag har inordnat företeelser och tankar under speciella av mig valda kategorier.

3. Litteraturstudier

Vid min litteratursökning använde jag mig av sökorden hip hop kulturen, rapare, etc., etc. Här applicerade jag grundad teorins princip. En bok remitterade mig till en annan bok, ett problem till ett annat problem. Min undersökning har jag baserat på olika sorters data, dels genom intervjuer så kallad primär data men även genom sekundär sådan. Den sist nämnda består av sammanställning, analyserande samt diskuterande kring olika sorters socialisationsteorier så som exempelvis Bourdieu och hans utbildningssociologiska perspektiv vilket bland annat berör diskursen kring begrepp som habitus, socialt rum samt socialt och kulturellt kapital. Vidare har jag valt att titta närmare på Ziehe och hans begrepp kulturell friställning. Mitt urval består av Ziehe och Bourdieu och deras respektive idéer om kulturell friställning samt klassreproduktion. Eftersom jag anser att Ziehe och Bourdieu kompletterar varandra på ett excellent sätt.

3.1. Litteraturens representativitet

Pålitligheten i källorna har jag fått hjälp med av ortens bibliotekarie som visar sig vara väldigt insatt i ämnet, därför har jag aldrig haft någon anledning att tvivla på att de källor som jag har använt mig av inte skulle vara av vetenskaplig karaktär. Genom att utgå från Grundad teori som vetenskaplig utgångspunkt i min undersökning har uppsatsen utvecklats bit för bit.

3.2. Tidigare forskning

Forskningen kring just mitt ämne, hip hop i förhållande till identitet verkar vara ett tunt utforskat vetenskapligt fält. En övervägande del av den forskning som jag har stött på kring hip hop kulturen grundas på diskussioner kring etnicitet. Ett bra exempel på detta är Ove

Sernhedes bok *Ungdom och kulturens omvandlingar* som bygger på åtta essäer om modernitet och ungas skapande men där stommen i den diskussion som förs kring hip hop kulturen ligger i fascinationen för svart kultur överlag och dess historia. Gregory Stephens talar visserligen om "rapmusiken som en bro mellan postmodernt och västafrikanskt" och tolkar musiken som en vad han kallar "dubbelröstad diskurs som uppstår mellan parallella diskursiva universa" (Johansson m.fl. 1999, sid. 207). Han menar att denna diskurs i sin tur ger upphov till ett gemensamt skapat språk för att rasera alla tänkbara gränser som berör just rasidentitet. Gregory Stephen och hans forskande kring rapmusiken är det närmsta jag kommit mitt ämne även om Magnus Persson i sin bok *Populärkulturen och skolan* talar om nödvändigheten av att reformera skolan genom ett införlivande av populärkulturen. Han anser att man inte längre bör se på populärkulturen som ett hot mot den finkultur som skolan allt som ofta representerar (Persson, 2000).

3.3. En episod i hip hopens historia

Inom hip hopens historik finns det även här ett slående exempel på massmedias roll i sitt framställande av hip hop kulturen. De stereotyper som ofta ligger till grund för framställningen av utövarna av hip hop kulturen understöds ofta av media vilket även uppmärksammats av mina respondenter i intervjun. Ett utmärkt exempel på detta inträffade under mitten av 90 talet där media ville ha det till ett krig mellan öst och västkusten och gärna pekade på lokala avvikelser som anledning till detta. Detta krig gav upphov till den så kallade East Coast vs West Coast fejden och inkluderade inte bara Tupac och Notorious B. I. G. utan involverade även andra artister (Toop, David, 2000). Till en början med utspelade det sig endast på en vokabulär basis för att sedan kulminera i mordet på ovan nämnda artister Tupac och Notorious B. I. G. I boken *Ungdom i Rörelse* skriven av Jan Carle och Hans- Erik Hermansson diskuterar Carle i ett kapitel kring hur media förhåller sig till, rapporterar om samt närmar sig en social rörelse (Carle & Hermansson, 1991). I sin diskussion har Carle ställt upp sex stycken punkter som han lånat från Kielbowicz och Sherer och deras undersökning kring samma fenomen. För att belysa tidigare nämnda fejd ytterligare har jag plockat ut två av dessa punkter som tydligt visar massmedias vana att göra en höna av en fjäder och deras uppenbara vilja att peka på lokala avvikelser som en bärande orsak till konflikten. Inom invigda kretsar är det dock allmänt känt att det var andra orsaker av mer personlig karaktär som låg till grund för dessa tragiska människoöden. En av dessa punkter

som Carle använder sig av handlar om medias rangordning av nyheter och deras sätt att föredra dramatiska och synliga händelser framför andra nyheter. En annan punkt som Carle nämner är medias behov att ge nyheterna en egen spridning samt rytm (Carle & Hermansson, 1991). Massmedia i det här fallet ville för att sälja fler nummer och få fler tittare ha det till ett krig mellan öst och västkusten och såg konflikten som en väg att uppnå detta. I slutändan blev det upp till övriga inblandade artister och skivbolag att lösa det. Problematiken kring media och dess sett att framställa hip hop kulturen är något som även framkommer längre fram under rubriken intervjuens genomförande.

Att hävda att det inte skulle finnas lokala avvikelser skulle vara fel. Även nere i södern och i midwest området så har personliga stilar vuxit fram både inom musiken, klädstilen och inte minst den språkliga slang som artisterna använder sig av i deras rap texter. Precis som man i vårt land stöter på olika uttryck beroende på var man befinner sig i Sverige. Nere i Skåne talar man på ett visst sätt och i Stockholm området på ett annat. Detta är även något som kan och brukar variera från stadsdel till stadsdel (Sernhede, 2006).

Hip hop kulturen består av fyra element, Mcing, det vill säga när sångaren förmedlar sitt budskap på mikrofonen. Djing som kommer från ordet disc jockey och är inom hip hopen personen som backar upp sångaren med de musikaliska aspekterna. Breakdancing, är den dans som oftast förknippas med hip hop musiken och slutligen graffittikonsten som representerar den visuella aspekten av hip hop kulturen (Toop, David 1991). Om man ser på hip hopens olika kulturella uttrycksformer som manifesterar sig genom de fyra elementen så kommer dessa fyra element oavsett var vi befinner oss på vårt klot Moskva, Cape Town, Paris, Malmö etc., etc., alltid att vara grundpelare inom hip hop rörelsen. Om man jämför Europeiska hip hop utövare med de från USA så är inte skillnaderna så stora. Eftersom européer tenderar att ta efter amerikanerna i mångt och mycket så blir det oftast amerikanerna som även står för nyskapandet inom hip hop kulturen. En annan faktor att stödja denna tes på är att det var i USA (i Bronx New York) som hip hopen som rörelse startade i mitten, slutet av sjuttioalet vilket man skulle kunna säga ger amerikanerna en slags kulturell hip hop legitimitet.

4. Definition av begreppet Hip Hop

När man ska diskutera och analysera kring ett så vida begrepp som hip hop kulturen faktiskt är, är det nödvändigt med en specificering en slags definition vad det egentligen är som avses i denna studie. Vilka måltagare det är samt vilka kriterier som ligger till grund för undersökningen. En vanlig missuppfattning är att man drar ett likhetstecken mellan termerna rap och hip hop. Inget kunde dock vara mer fel. Detta är även någonting som hip hop utövarna inte är sena att påpeka och baserar detta på den inom hip hop kretsar legendariska rap artisten KRS One- odödliga ord.

”Rap is something you do, hip hop is something you live” (Parker, 1993 KRS-One - 'Sound Of Da Police/ Hip Hop vs. Rap/ Sound Of Da Police (Remix)'. 12inch)

Genom detta citat läggs även grunden till vad som inom hip hop kretsar anses vara äkta. Den amerikanske rapartisten KRS-One argumenterar för att dagens rap musik består i stort sett bara av image en så kallad bling, bling livsstil. Denna bling, bling livsstil blir bland annat påtaglig i artisternas musik videos. Begreppet bling, bling livsstil kan likställas med en prålig livsstil som går ut på att visa upp artisternas tillgångar i form av lyx hus, bilar, champagne, praktiskt taget allt som förknippas med ett överflöde av pengar. KRS-One menar att hip hop som ett alternativt media är mer än underhållning: Det är en livsstil som manifesterar sig genom politisk medvetenhet och tar sig uttryck i diverse olika element. Den politiska medvetenheten gör sig inte minst påmind i KRS-One's namn (KRS-One = Knowledge Reigns Supreme Over Nearly Everyone).

Det som eftersträvas i den här uppsatsen är kärnan, essensen av vad det innebär att leva hip hop kulturen och alla dess olika moment till fullo inte det som manifesterar sig genom ovan nämnda bling, bling livsstil. Men det är dock viktigt att påpeka att man inte behöver vara utövare av samtliga dessa moment för att kunna titulera sig hip hopare. Även om det här handlar om hip hop kulturen går det inte att frågå att den musikaliska aspekten spelar en övervägande roll när man talar om kulturen som sådan.

Så även i denna uppsats för oavsett om du endast lyssnar på rap musik ”mer kommersiell sådan” eller lever kulturen och alla dess delar till fullo så kommer musiken alltid att ses som det centrala. Legenden och tillika en av skivbolaget Def Jams grundare Russel Simmons har följande syn på varför hip hop uppstod:

“Disco music was black music made simple for everyone to dance to, that was always the best description of what it was. It was watered down; it was made by the industry for the people not made by the people for the people. Our response to disco was hip hop.” (Ogg, Alexander. 2002, s 1).

Simmons tankar om hip hop går att spåra tillbaka till de KRS- One uttrycker om den ökade kommersialiseringen inom genren och det tycks vara en syn som han delar med en del av sina kollegor.

Många olika förklaringar till vad hip hop kulturen är har gjorts. Bland annat definierar den amerikanska historikern Tricia Rose hip hop som ”en aldrig avslutad ‘battle’ för att erhålla respekt, erkännande och status, individuellt såväl som kollektivt” (Sernhede 2006, s 211). Även hos Bourdieu står begrepp så som erkännande och status att finna när man konkurrerar i ett nytt fält. Detta i sin tur stämmer väl överens med Ziehes teorier om ”kulturell friställning”. Ziehe hävdar att vi som människor och kanske i första hand ungdomar utsätts för en rad olika val som leder till en omformulering av identitet. I takt med att kraven ökar på den enskilde individen genom stegrande anspråk där gamla marknadsmekanismer ersätts av nya så gäller det att antingen subkulturellt eller individuellt kunna värja sig mot dessa (Ziehe, 1992).

Andra som till exempel den brittiske forskaren Paul Gilroy anser hip hop vara det senaste uttrycket för något som han kallar den transatlantiska diasporakulturen som uppstod med den europeiska slavhandeln. Enligt Gilroy handlar det om ett identifierande i erfarenheter, smärta och utanförskap. Något som han konstaterar ”är den svarta människans relation till moderniteten”. Ovanstående identifierande av den svarta människans erfarenheter, smärta och utanförskap bidrar och ligger till grund för bildandet av en i Gilroys egna ord ”ny form av global, mångkulturellt föreställd stamgemenskap” som han kallar ”The hip hop nation” (Sernhede 2006). Andra genrer som Gilroy väljer att kategorisera under begreppet diasporakultur och som ger uttryck för ovanstående känslor är till exempel bluesen, soul samt reggae musiken.

Diasporabegreppet är också vad som ligger till grund för ramsättningen i denna uppsats. Gilroy hävdar vidare att ovan nämnda begrepp möjliggör en slags kontrast mellan platsen där man bor gentemot platsen som man känner sig mest hemma på (Johansson m.fl., 1999). Med detta som stöd har jag valt att inte inkludera faktorer så som etnicitet och religiös identitet i

min definition av kulturell identitet. Hip hopen må ha startat som en svart kultur företeelse men är definitivt numera en global sådan. Tillhörigheten inom hip hop kulturen bestäms inte av ras, hudfärg eller etnicitet (Sernhede, 2006). Vi lever i ett multikulturellt samhälle där människor från hela världen möts och där ett ständigt korsande av nutid, historia samt lokalt och globalt gör att det inte finns några gränser. Detta speglar sig också i kulturen och kanske framförallt inom hip hop musiken där man "samplar" element från alla världens hörn för att skapa något nytt och innovativt.

5. Identitetsbegreppet

Med begreppet identitet avser jag medvetenheten om sig själv och sitt individuella tillhörande, oavsett om det är på en kulturell, social eller nationell basis. Något som jag får stöd av i Nationalencyklopedin där man även under ordet identitet kan läsa följande. Identitet handlar om innehållet i de erfarenheter som man gör i livet och som ligger till grund för formandet av ens personlighet. Även medvetenheten om sig själv och sin egen vitalitet och den skarpa gräns som finns till andra är en avgörande faktor i identitetsbegreppet. Liksom egenrätten över ens tankar och handlingar och att man trots omfattande förändringar av det slag som bland annat Ziehe uppmärksammar i grund och botten förblir densamma.¹ Sökordet här var identitet. När det kommer till identitet ur ett etniskt perspektiv så definieras det på följande sätt i NE. Man ser på etnicitet som en social relation mellan grupper som upplever sig själva som kulturellt utstickande gentemot andra. (<http://www.ne.se/jsp/search/article.jsp?>). Här användes istället sökordet etnicitet. Det är med detta som utgångspunkt och ovan nämnda självmedvetenhet som jag sökte om hip hop kulturen levererar en harmoni, terapi, rannsaking, prövning och förändring till dess utövare. Gruppen, klass eller nationalitet utgör en skarp gräns till den andre. En annan viktig faktor som går hand i hand med definitionen av hip hop kulturen är definitionen av vad begreppet subkulturer egentligen innebär. Det är ett begrepp som ofta används men som även är svårt att riktigt definiera. Vissa gemensamma saker går dock att utläsa ur de många olika definitionerna. Gelder & Thornton hävdar till exempel att man ur alla dessa olika definitioner kan utläsa att en subkultur består av en specifik grupp personer med ett gemensamt intresse eller som delar ett problem vilket i sin tur leder till att man kan distansera dem från övriga grupper (Gelder & Thornton, 1997). Även på denna punkt finns det vitt skilda åsikter. När till exempel Bourdieu i boken *Kultur sociologiska texter* talar om något som skulle kunna liknas vid en definition av begreppet subkultur talar han om subfält

---

¹ (<http://www.ne.se/jsp/search/article.jsp?>).

och habitus (Bourdieu, 1991). Enligt Bourdieu kan sociala interaktioner endast förstås utifrån konkurrensen mellan olika fält. Specifikt för de här subfälten är att det inom var och en av dessa finns mängder av regler och anvisningar på hur man ska förhålla sig. En subkultur brukar inte ifrågasätta den dominerande kulturen. Den brukar sammanleva med sporadiska motsättningar.

Vidare menar Bourdieu att man inom subfältet utgår från något specifikt som man antingen delar uppfattning om eller inte. Detta kan beskrivas som ett slags spel emellan aktörerna inom subfältet. För att förstå på vilket sätt vi hanterar olika situationer talar Bourdieu om habitus. Habitus ska ses på som en individs handlingsdispositioner samt de inlärdade mönster som ligger till grund för individens utförande av specifika val. När det kommer till fält så spelar habitus en avgörande roll i samspelet med andra aktörer. Habitus hjälper till med att analysera relationerna mellan vilken position man som individ intar i ett det sociala rummet och jämför det med de egna val man gjort. Slutligen anser Bourdieu att habitus skapar ett gemensamt sätt att se på omvärlden samtidigt som det också intar funktionen av att vara ett medel i avgränsandet från andra grupper (Bourdieu, 1991).

När man talar om subkulturer handlar det i stort sett uteslutande om ungdomskulturer. Ziehe är av uppfattningen att den snabba omvandling som bland annat sker genom en modernisering av kulturen får ett allt större inflytande när det gäller förutsättningarna för ungdomars uppväxt (Ziehe, 1992). Vidare anser Ziehe att det som benämns som samtidskultur utgörs av att alla kulturella uttryck konkurrerar på en gemensam spelplan. I detta inkluderar han även det som man tidigare refererade till som högkultur som enligt Ziehe numera har blivit något av en subkultur i sig själv (Ziehe, 1992).

5.1. Ziehes kulturella friställning och Bourdieus klassreproduktion

Följande citat som jag hämtat ur Ziehes Kulturanalyser, kunde man läsa den 5 Maj 1981 i Frankfurter Allgemeine Zeitung ”Jag dristar mig att påstå att samtalet mellan generationerna är lika viktigt som samtalet mellan supermakterna”. Dessa bevingade ord tillhörde den dåvarande tyske förbundskanslern Helmut Schmidt som precis som så många andra nuförtiden insett vikten av att samhället och då även skolan förstår sig på ungdomarnas

förändrade livsvillkor. Ziehe, (1992) talar om tre företeelser som ligger till grund för de förändrade villkoren. Han talar bland annat om hur ungdomar nuförtiden konfronteras med frågor, behov och problem gentemot jämnårigas subkulturer och vuxen världen på ett sett som tidigare inte har varit fallet.

En annan viktig faktor menar Ziehe (1992) är sexuella relationer och att kampen för rättigheten till ett sexualliv mot de instanser som tidigare upplevdes som motparter i den här frågan, som exempelvis föräldrar inte längre behövs. Den tredje och kanske i det här fallet mest relevanta punkten är det faktum att ungdomar nuförtiden exponeras för så många olika livsstilar, vilket i det här fallet kan ses som olika identiteter och som i sin tur resulterar i att ungdomarna utsätts för olika val. Massmedias exponering av dessa olika stilar resulterar i att det finns viktiga val som måste göras och dessa val kan mycket väl leda till en känsla av att man inte har valt rätt (Ziehe, 1992). Han baserar sitt resonemang kring termer så som begreppet sociokulturella förändringar vilket bland annat omfattar det tidigare nämnda begreppet kulturell friställning. Vad det handlar om menar han, är en förändring i identiteten som utmärker sig genom något som han har valt att kalla prestationsprincipen. Denna princip handlar kortfattat om, att allt fler och fler områden inom samhället blir en del av prestationsprincipen dvs. ett samhälle baserat på resultat där man mäter, jämför och bedömer. Detta är begrepp anser han som inte minst gör sig påmind i skolans värld.

Dysthe i sin tur talar om en elevkultur där det innebär hög status att visa sig likgiltig inför skolan och dess arbete. Detta baserar hon på undersökningar som utförts i amerikanska skolor men där det samtidigt även framkommer i undersökningarna ibland annat elevernas loggböcker att likgiltigheten endast är ett spel utåt. I själva verket tycker man att skolarbetet är viktigt. Att strunta i skolan är endast ett sätt för ungdomarna att samla plus poäng på sin status konto (Dysthe, 1996)

Vidare diskuterar hon två olika sorters engagemang. Hon menar på att när man uppvisar engagemang för att fullgöra sin uppgift som elev genom att lyssna, räcka upp handen och så vidare så går det inte att likställa med ett genuint engagemang som istället kännetecknas av att man är genuint intresserad av och engagerad i det aktuella ämnet. Det först nämnda engagemanget har till och med ett namn man brukar kalla det för procedurengagemang (Dysthe, 1996)

Ziehe (1992) riktar istället in sig på de bakomliggande faktorerna till den här typen av inställning. Han menar att ungdomarnas verklighet består av stress från alla håll och kanter, inte minst genom de resultat de själva förväntar sig att uppnå trots att menar han, skolan oftast inte är verklighetsförankrad (Ziehe, 1992). Denna prestationsprincip är att jämföra med Bourdieus (1991) tankar kring utbildningssystemet och hans studier av klassreproduktion där han bland annat poängterar det faktum att vi människor alltid kommer att anpassa oss så att ett bevarande av eliten kan ske. Istället för att använda sig av socialisationsbegreppet så väljer Bourdieu att se det hela ur ett reproduktionssynsätt där relationen mellan lärare och elev står i centrum. Bourdieu anser att just i skolans värld är det den här anpassningen som ligger till grund för hur man klarar sig. Om man behandlar alla lika så utgår man från att alla har samma förutsättningar detta anser Bourdieu inte vara fallet. Han poängterar särskilt svårigheterna för den kategori av elever där deras sociala bakgrund och klasstillhörighet blir till ett hinder i tillgodogörandet av symbolvärdena som ett led i deras utbildning. Symbolvärdena han talar om är symboliska kapital så som kulturellt, socialt samt ekonomiskt kapital (Månsson (red), 2003).

Även Dysthe diskuterar kring nödvändigheten av en god dialog lärare och elever emellan genom att peka på och poängtera betydelsen för eleven att pedagogen ser på eleven som en kunskapskälla och vet att respektera den kunskap som han/hon har med sig sen tidigare (Dysthe, 1996).

En annan intressant diskussion som Ziehe (1992) för baseras på tanken om två olika kategorier av subkulturer. Han skiljer på vad han kallar kulturella subkulturer eller subkulturer av eget val som utmärker sig i ett identitetssökande där man självvalt förkastar faktorer som man förknippar med kapitalism, så som pengar och konsumtion. Denna typ av subkulturer menar han är fortfarande förankrade i kulturella sammanhang och kan fortfarande uppvisa någon form av flexibilitet i sitt identitetssökande och vid sociala förändringar. Vidare anser Ziehe (1992) att motsatsen till denna form av subkulturer är subkulturer som genom att uppslukas av den ekonomiska krisen tvingats fram och vars enda sätt att finna legitimitet på blir att ta avstånd från omvärlden. Dessa typer av subkulturer refererar han till som subkulturer utan val. Utgången för den här typen av subkulturer menar Ziehe blir antingen en reell fattigdom eller så slutar det med att de till varje pris försöker försvara det som är kvar av deras identitet. (Ziehe, 1992).

6. Intervjun

För att undvika att respondenterna skulle få intrycket att jag själv stod nära hip hop kulturen beslöt jag mig att överväga mitt yttre framträdande och ikläda mig själv en något mer neutral mundering. Detta baserade jag återigen med Ejvegårds diskussion kring intagandet av en neutral och objektiv attityd (Ejvegård, 2003). När jag anlant till platsen såg jag på avstånd två killar stå och röka på trappan som såg ut att vara mina respondenter. Det visade det sig att jag hade rätt i mina förmodningar. Det var de och de hälsade mig välkommen. Efter att ha presenterat mitt ärende och informerat dem om deras del i arbetet gled jag sakta över till ett informellt samtal. Avsikten med detta var att skapa ett lugn hos respondenterna. Inför min intervju hade jag utöver mina problem med att finna rätt respondenter även brottats med problemet att finna inspelningsredskap. Till slut lyckades jag dock via en bekant få tag på en äldre variant av en diktafon.

När jag satt mig ner med respondent ett (respondent två väntade i ett annat rum) gick jag närmare in på att förklara studiens avsikt samt förtydligade det faktum att respondenterna självklart förblir anonyma, varefter respondent ett svarade att han inte hade något att dölja och att han minsann stod för sina åsikter om saker och ting. Innan vi började intervjun påpekade jag på nytt det faktum att samtalet skulle bandas. Men detta var något som min respondent var helt införstådd med.

Med mina fyra frågor som utgångspunkt inledde jag så intervjun. Respondent ett verkade väldigt mån om att ge så tydliga svar som möjligt medan jag i min tur höll ett öga på bandspelaren samtidigt som jag tog anteckningar. Det senare visade sig vara väldigt klokt eftersom det plötsligt uppstod tekniska problem varvid respondenten och jag tillsammans kom fram till att stänga av bandspelaren. Respondenten berättade då också att han tyckte att det var enklare med bandspelaren avstängd eftersom han tydligen själv upplevde att han fick svårare att uttrycka sig med den på. I slutänden visade det sig ändå att det tekniska missödet bidrog till ett bättre resultat. Intervjun påbörjades med att jag lät respondenten berätta lite om sin musikaliska såväl som sociala bakgrund samtidigt som jag var noggrann med att påpeka att vederbörande när som helst kunde avböja att svara på frågor som han inte kände sig bekväm med. Efter att ha uppvisat en fantastisk mognad i sitt resonemang kring sin sociala bakgrund och sitt förflutna genom att detaljerat berätta om sin svåra uppväxt var jag redo att gå vidare.

Efter den här korta introduktionen övergick jag till de mera strukturerade frågorna eller om man vill kalla det så temat kring frågorna. Känslan jag fick när jag lyssnade på hans resonemang var att det här var en kille som verkligen brann för sin sak och gärna ville förmedla så mycket som möjligt om sina tankar kring ämnet. Han var inte heller rädd att fråga när han inte förstod frågan, vilket i sin tur resulterade i att jag fick ställa påbyggnadsfrågor som i sin tur hade funktionen av att fungera som en fördjupning i ämnet. När det gäller min egen insats vid intervjun med respondent ett upplevde jag mig till en början något låst vid mina på förhand formulerade och nerskrivna frågor efter ett tag släppte dock detta och jag kunde mer njuta av intervjun som ett slags vanligt samtal.

Respondent två blev även han på nytt informerad om förutsättningarna för den här studien samt vilka rättigheter han hade, rätten att förbli anonym osv. Även här inledde vi intervjun med att tala om respondentens sociala samt musikala bakgrund. Respondent två var liksom sin föregångare förvånadsvist öppen med att tala om sin sociala bakgrund och uppvisade även han till en viss del en mogen attityd och inställning till saker och ting. Efter att detta var klart gick vi direkt på frågorna som låg till grund för hela intervjun. Här blev intervjun precis som hos respondent ett av en mer strukturerad karaktär om än ännu mer avslappnad än tidigare. Vad som tidigare hade känts som en slags begränsning på grund av mina på förhand planerade frågor kändes denna gång inte alls som ett hinder utan ledde istället till naturligt formulerade påbyggnadsfrågor. Kanske berodde detta på avsaknaden av bandspelare. Den enda skillnaden var att respondent ett helt enkelt hade mer saker att framföra och tillägga.

När intervjun var slut gick vi över till det andra rummet där respondent ett befann sig, jag tog båda i hand tackade för intervjun och vi önskade varandra lycka till. När jag lämnade stället kände jag mig nöjd med det jag hade fått ut ur mina respondenter.

6.1. Resultat av Intervjun

Man kan tydligt se att båda dessa ungdomar kommer från en liknande bakgrund som utsatta individer. De berättar i intervjun att de har fått bli lidande för sina koncentrationssvårigheter många gånger, inte minst i olika sammanhang i skolan. Jag vill dock vara noga med att påpeka att det aldrig framkommer i intervjun om någon av killarna är diagnostiserad som ett så kallat bokstavs barn eller inte. Det är uppenbart att killarna själva är medvetna om detta och att dem finner olika sätt att handskas med det. Bland annat har de genom att ta det till en skämtsam nivå valt att driva med sig själv och namnge ett av sina projekt till MBD (Minimal

Brain Damage). Killarna menar att namnet kommer utifrån hur de upplever att andra bland annat skolan ser på dem. När det kommer till den socioekonomiska biten framkommer det i intervjun att den ena av killarna besökt en privatskola om än motvilligt (reglerat av vederbörandes föräldrar) medan den andra killen haft betydligt sämre förutsättningar, med bland annat missbrukande föräldrar och diverse fosterhem. I detta avseende har killarna totalt olika förutsättningar.

Jag ställde frågan hur ungdomarna ser på sin kulturella identitet, dvs. vilken roll spelar hip hop kulturen i deras liv? Det visade sig att båda två var rörande överens om trots att intervjun utfördes en och en om att hip hopen för dem innebar en livskvalité. Båda två värdesätter sin kultur oerhört högt. Respondent ett yttrade sig på följande vis.

” Hip hop för mig är livskvalité, det är livet. Jag trivs med mig själv”

Respondent två menade i sin tur att han byggt upp hela sin identitet kring hip hopen. Båda är överens om att eftersom de båda två även jobbar med hip hop så kretsar hela deras liv kring hip hop kulturen. Respondent ett menar att hip hopen och då menar han eftersom han själv är aktiv i egenskap av hip hop musiker har för honom även funktionen av att vara en slags rannsaking. Ett sätt att göra upp med sig själv och bekämpa gamla demoner eller liknande. Att skriva texter kan ofta ske enligt honom i ett terapeutiskt syfte. En annan sak som framgick ur båda intervjuerna var att de kände att de hade möjligheten att påverka, särskilt respondent ett som gärna via sina texter ville hjälpa ungdomar som precis som han själv haft en svår uppväxt. Han poängterade visserligen att han i dags läget inte utnyttjar den här möjligheten på bästa sätt. Han säger:

” jag skulle gärna vilja skriva fler conscious texter så att man kan hjälpa och upplysa andra som har haft det tufft, men jag vet inte hur jag ska göra det utan att riskera att det låter corny.

Man vill ju inte spela på sin egen svåra uppväxt liksom” (respondent ett)

Det blir här tydligt att respondent ett gärna vill hjälpa andra som har det svårt men att han samtidigt hamnat i en konflikt med sig själv där han inte vill bidra till de stereotyper som idag förknippas med hip hop musiken. Det framkommer vidare att det hos båda två är genom hip hopen som de upplever att de får sin kulturella stimulans. Respondent ett framhäver dock

även ett intresse för teater och ett allmänt intresse för att stå på scen, vilket han själv tror har bidragit starkt till att han har blivit musiker.

När jag sedan ställde frågan vilken betydelse hip hop kulturen har haft i skapandet av deras identitet fick jag olika svar. Respondent ett menade att en stor del av hans politiska uppfattning men även religiösa uppfattning är något som vuxit fram ur hip hop kulturen. Han menar på att man alltid utgår ifrån sig själv och som hjälp i bildandet av en egen åsikt fungerar hip hop musiken för honom som ett slags politiskt CNN. Han talar även om en annan sorts politik, något som han själv valt att beteckna livs politik, dvs. hur man beter sig mot varandra. Även här spelar hip hopen en framträdande roll genom sitt förmedlande av broderskap och systraskap. Denna religiösa aspekt manifesterar sig även i delar av hans musik där han bland annat låter mig få lyssna på ett smakprov av en av hans senaste låtar som bär namnet "Ingen hälsning, Ingen frälsning". En titel som anspelar på människors sätt att vara mot varandra och vad som väntar oss på domedagen. Han förklarar för mig att han till en viss del är religiös, han vill tro att det finns något annat något större än oss och tror på bland annat filosofin kring karma. Vidare anser han även att hip hopen ligger till grund för hur han klär sig. Respondent två upplever det också som om hip hopen har bidragit i utvecklandet och formandet av hans personlighet och till en viss del använder han musiken som ett politiskt redskap. Men framförallt betonar han de sociala aspekterna som det för honom innebär att vara aktiv inom hip hop kulturen och poängterar då i synnerhet sitt jobb inom hip hop kulturen som han anser har stor del i skapandet och utvecklandet av den sociala kontakten. När jag ställde frågan om hur de upplever att samhället i stort och skolan värdesätter hip hop kulturen var de båda två inne på att dem inte kände sig respekterade, varken i samhället i stort eller i skolans värld. Respondent två letar efter svar hos media som han anser är en bidragande orsak till samhällets oförståelse. Han anser att det är medias fel som väljer att framställa hip hop kulturen på ett sätt som inte gör den rättvisa genom att i stort sett uteslutande fokusera på de negativa aspekterna. Denna media exploatering bidrar anser han i allra högsta grad till att gemene man/kvinna riskerar att uppfatta utövarna inom hip hop kulturen med sina ofta utmärkande kläder som smått kriminella. Ett exempel ur verkliga livet som han delger mig är när en bekant till honom klädd i bland annat stora jeans blir utkastad från en pub för att han påstås ha förtärt för mycket alkohol men när andra i finare kläder som det är märkbart är ännu mer berusade får stanna inne på stället. Detta är bara en av många saker som han delger mig där antingen han eller någon han känner har blivit felaktigt behandlad på grund av sin kulturella tillhörighet. Båda två har ett sätt att motverka stereotyperna på och förklarar

oberoende från varandra två olika tillvägagångssätt som de nyttjar sig av när de går i en affär. Respondent ett förklarar för att ge fog åt folks stereotyper brukar han låtsas stjäla. Respondent två och andra sidan har ett annat tillvägagångssätt för att uppnå samma effekt. När han går in i en affär så måste han hälsa på alla äldre i affären för att motverka det som han upplever som en förprogrammerad rädsla att han ska stjäla något eller ännu värre råna någon. Båda två har upplevt scenario i skolan där de upplever sig ha bedömts på grund av sin kulturella tillhörighet. I respondent tvås fall gick det till och med så långt att han blev utslängd från skolan under felaktiga premisser. Riktigt så illa har det inte gått för respondent ett även om han också har råkat ut för situationer i klassrummet där han anser sig ha bedömts på grund av att han stuckit ut ur massan. Naturligtvis inser han också att hans tidigare nämnda svårigheter med koncentrationen var upphov till detta. Men han anser också att detta inte är hela sanningen. Han upplevde att lärarna störde sig på hans klädstil, sätt att prata m.m.

Sista frågan som låg som underlag för den här intervjun var:

Känner du att du får ge uttryck för och får användning för hip hop kulturen i skolan? Förvånansvärt med tanke på vad som tidigare sagts om skolans värld så var de båda två överens om att så var fallet. Respondent ett med ett förflutet på en teaterlinje förklara att han i alla arbete försökte få in hip hop. På så sätt gjorde han det spännande och intressant för sig själv. Respondent två tycker även han att han har fått någon form av gehör för sin hip hop kultur i skolan. Han tycker sig bland annat ha utvecklats i sin text skrivande samt har fått det lättare vid debatter i skolan på grund av att han via hip hopen har utvecklat en fast identitet och vet var han står i viktiga frågor som till exempel politik. Han uppger även att han vid något tillfälle vid ett projektarbete har getts tid att sitta i studion och spela in en skiva i skolan

6.2. Diskussion kring Resultat

Uppsatsens fråga var hur ungdomarna upplever sin identitet utifrån hip hop kulturen. En av respondenterna svarade att "han byggt upp hela sin identitet kring hip hopen". Att hip hop kulturen för dessa två ungdomar fungerar eller har fungerat som ett alternativt bildningssätt till skolan torde det inte vara något tvivel om. Att det är ett bra alternativ torde det inte heller vara något tvivel om. Däremot är det kanske inte lämpat för alla. Men helt i enlighet med Magnus Persson och det resonemang han för kring nödvändigheten för pedagoger att förstå sig på populärkulturers inflytande i skolan instämmer jag. Dessa två respondenter har genom att väva in hip hop aspekten i allt de tar sig till i skolan funnit ett intresse för skolarbetet som kanske inte hade varit där annars. Frågan som har legat till grund för den här studien har varit

hur ungdomarna formar sin identitet utifrån hip hop kulturen. Centrala begrepp vid min kodning har varit ord som *harmoni, terapi, rannsaking, prövning och förändring* vilket i sin tur är representativt för vad kulturen innebär för dessa två killar och säkerligen många till där ute som brinner för denna konstform.

Det har visat sig vara en väldigt komplex fråga med många aspekter att ta hänsyn till. Mycket av mina respondenters tankar kring hip hopen stämmer överens med de som artisten KRS-One och skivbolags mogulen Russel Simmons ger uttryck för. Autenticiteten kring kulturen verkar spela en viktig roll. Anledningen till att detta är så viktigt är tror jag möjligheten för utövarna att kunna skilja på vad som är gjort som en ekonomisk förtjänst ställt mot vad som är skapat för och av artistisk frihet. Här blir Bourdieus diskussion kring begreppet habitus och individens habitus intressant. Bourdieu talar om livsstil smak samt avsmak för andra grupper smak vilket verkligen går att skönja hos en del av hip hop utövarna. Mitt eget inifrån och utifrån perspektiv har medfört att jag genom årens lopp stött på många hip hopare och även själv varit en av dem med en inställning där man känner starkt för sin egen kultur medan man uppvisar något som liknar avsmak för all annan. Tilläggas bör dock att detta oftast är en fråga om ålder. I takt med att man blir äldre brukar även ens musik smak breddas och man blir mer acceptant inför andra genrer. Båda respondenterna jämför hip hopen med livskvalitet samt som benämner den som deras allt. Detta tror jag beror hos respondent ett bland annat på hans tidigare nämnda socioekonomiska förutsättningar. I likhet med respondent ett upplever jag det som att respondent två har haft svårt att uppfylla samhällets och skolans allt tuffare krav med bland annat de nya val som dyker upp under tonårstiden och har för att klara av dessa krav i likhet med Ziehes tankar kring kulturell friställning (Ziehe, 1992) har de skapat sig en slags socialt skydd mot omvärlden. Stora förändringar i deras respektive liv med bland annat missbrukande föräldrar med olika fosterhem som följd samt som i respondent tvås fall skolrelegeringar och ett allmänt missnöje med hur han blir behandlad av samhället och skolan har lett till detta. Med andra ord tror jag att deras tidigare upplevelser har medfört ett sökande mot något annat, en spelplan där de kan hävda sig och ventileras sig och där de får utlopp för de känslor och tankar som de burit på. Allt det som en subkultur som hip hopen kan representera. Hip hopen ger dem möjlighet att hitta sin plats i det sociala rummet som Bourdieu talar om. Tricia Rose tidigare nämnda definition av hip hop och Bourdieus tankar kring kulturellt och socialt kapital (Bourdieu, 1991) där ord som erkännande och respekt är framträdande passar väl in på de här killarna. Erkännande och respekt vilket de vinner genom

att skriva texter och uppträda är något som har präglat båda dessa killars liv och format dem till de individer som de är i dag.

Bourdieu's tankar kring subfält och dess funktion i ett slutet sällskap är ett utmärkt exempel på vad som egentligen sker vid en sådan händelse som jag fick nöjet att bevittna vid min observation. Utan att jag kände till det tycktes samtliga deltagande i det improvisationsmoment som uppstod ute på ungdomsgårdens gård ha en mängd olika regler och förhållningssätt som endast de inom kretsen tycktes känna till. När man som i dessa sammanhang observerar och intervjuar individer i 20 års ålder och där en majoritet fortfarande går i skolan går det inte att komma ifrån den stress och press som de upplever sig vara utsatta för från samhället och skolan och som bekräftades av mina respondenter. Denna press och stress motsvarar Ziehes prestationsprincip men även sett ur en skolaspekt Bourdieus diskussion kring de tre kapitalen och relationen lärare och elev emellan. Är det då rätt att en viss grupp som inte har försetts med de optimala förutsättningarna ska falla till korta i skolan och även ute i samhället bara för att vi måste anpassa oss till bevarandet av en elit? Svaret blir naturligtvis nej. Precis som Bourdieu säger kan man inte utgå från att alla har samma förutsättningar. Det blir inte minst uppenbart när man ser på respondent ett i min intervju som verkligen har tagit den svåra vägen men ändå utstrålar en harmoni trots att han lever i ett samhälle där prestationsprincipen med inriktning på resultat, jämförelse och värderingar med mera regerar och tar ut sin rätt. En av killarna som omnämns i min observation uttrycker tankar om just detta i det att han talar om pressen i skolan och därmed oron inför framtiden. Ytterligare en tydlig fingervisning till att vi lever i ett prestationssamhälle där du om du inte lever upp till kraven lätt riskerar att bli ”andrahands sortering”.

7. Slutsats

Att hip hopen är viktig för dess utövare och bidrar starkt i formandet av deras identitet går inte att bortse från. Istället för att fokusera på det negativa som ofta följer kulturen och inte minst musiken i släptåg är det väsentligt och nödvändigt att man lyfter fram alla de positiva aspekterna som den kan och bör föra med sig. Killarna i intervjun är ett exempel på hur hip hopen kan hjälpa istället för att stjälpa och dessutom ytterligare ett exempel på hur viktigt det är att en god dialog mellan lärare och elever existerar. Just dialogen mellan lärare och elever

är något som både Bourdieu i sina studier om klassreproduktion och Dysthe i sina undersökningar i klassrummet tagit fasta på.

Ungdomarna exponeras ständigt för många olika identiteter, vilket innebär att de utsätts för en mängd olika val. Frågan är hur lärare pedagogiskt hanterar dessa ständiga exponeringar och val. Dialog och demokratiska principer är ett utmärkt instrument som läraren disponerar för att kunna förstå, förklara och följa upp dessa pedagogiska förändringar. Men upplever eleverna att dessa instrument som finns till pedagogernas förfogande används på ett tillfredställande sätt?

Min undersökning visar att i många fall inte minst hos mina respondenter i deras tidigare skolgång så är dialogen inte där även om det ska tilläggas att de vissa gånger gavs eller tog sig själva friheten att utnyttja de tillfällen som dök upp. Annars är det bilden av en upplevd avsaknad hos pedagogerna och en ovilja att förstå sig på och sätta sig in i de nya subkulturer som växer fram och som leder till en ökad klyfta mellan pedagogerna och eleverna som ges. Denna klyfta visar sig enligt Ziehe (1992) överallt i samhället och bottnar i en kulturell friställning. Det är alltså inte enbart i skolans värld där det här problemet existerar, man brukar säga att skolan reflekterar samhället vilket även blir tydligt i det här fallet. Prestationsprincipen som Ziehe talar om är i själva verket en förändring i identiteten baserad på samhällets ökade krav på den enskilde individen och som gör sig tydligt påmind i det att ungdomarnas många val som de ställs inför ofta resulterar i förvirring och en vilja till att resignera. Även jag har i mina studier funnit att pressen från skolan, hemmets och inte minst de egna kraven knappast bidrar till att göra saken bättre, tvärtom. Ungdomarna har svårt att hantera pressen vilket ofta leder till en resignation. En resignation som ofta tolkas av pedagoger som en ovilja att göra något, en slags ”jag bryr mig inte inställning”. Dysthes resonemang kring detta fenomen är ett perfekt exempel på något som jag har funnit ofta grundar sig på ovanstående prestationsprincip.

När det kommer till problematiken kring accepterandet och respekterandet av deras kultur tycks de dock inte ställa sig likgiltiga. En önskan om en ökad förståelse ute i samhället och inte minst i skolan finns och en vilja till att mötas för att kunna uppnå detta kan skönjas. En intressant sak som jag fann i mina studier var att utövarna inom hip hop kulturen skarpt ogillar massmedias framställning av kulturen som en våldsfixerad och kvinnoförnedrande och

hittar häri en del av förklaringen till varför många av pedagogerna har förutfattade meningar om hip hop kulturen.

När man drar sig till subkulturer som hip hopen gör man det för att man upplever ett slags utanförskap. Det kan handla om ungdomar som inte har haft de ideala förutsättningarna som använder hip hop kulturen som ett sätt att finna sin plats i det sociala rummet (Bourdieu, 1991). Hip hopens speciella förhållningssätt och de invanda mönster som finns inom gruppen gör att de skiljer sig åt från andra grupper och ger dem på så sätt speciella spelregler vilket jag inte minst kunde bevittna i min observation. Ungdomarna ser hip hopen som ett sätt att få utlopp för sina tankar, känslor och idéer och att få gehör vilket de ofta upplever att de inte fått tillräckligt av i skolan. I många fall så blir hip hopen och de kontakter man knyter via den ens nya familj. Här finner man likasinnade som kanske delar ens åsikter och värderingar om sådana viktiga saker som till exempel politik och religion.

Mina studier visar även att de socioekonomiska aspekterna inte spelar en avgörande roll för om du söker dig till kulturen eller inte. Gemensamma nämnaren här istället blir viljan att få göra någonting kreativt och få utlopp för det man har inombords vilket i många fall motsvarar frustration av olika slag. Hip hopen kan bli ett alternativ för ungdomarna till att ägna sig åt kriminalitet. Bättre att skriva om det än att utöva det. Även om respondenterna i intervjun både genom sin musik och som person tog avstånd från det.

7.1. Slut diskussion

I min ursprungliga plan för uppsatsen ingick det att utföra en analys av vilka förutsättningar som finns och hur dessa skulle kunna tas till vara på ett bättre sätt. Tyvärr måste jag nog medge att detta mål inte gick att uppfylla. Till min förvåning visade sig att respondenterna var nöjda med de möjligheter som gavs och inte heller min observation bar frukt inom just detta fält. Att respondenterna i min intervju fick utlopp för sin kultur yttring på ett tillfredställande sätt är något som jag förknippar med att rap musiken sakta men säkert börjar synas allt mer och mer och kanske därmed utåt sett även förlorar en del av sin status som subkultur. Mitt resonemang kring detta är baserat på mitt inifrån och utifrånperspektiv där jag upplever att de artisterna som hörs och syns i media i sina texter numera oftast glorifierar och hyllar det konsumtionssamhälle som vi lever i. Detta medför i sin tur för medparten av vår befolkning en slags verklighetsflykt ett tillstånd som många önskar att kunna identifiera sig med men

som endast är få förunnat. Följden av denna exponering av lyx och flärd blir precis som mina båda respondenter varit inne på i intervjun en felaktig bild av vad hip hopen egentligen står för och representerar.

Killarna som jag intervjuat men även de jag stötte på under min observation hade alla en sak gemensamt en brinnande passion för hip hop kulturen. Mitt möte med dessa ungdomar påminde mig mycket om hur man själv var i den åldern, frustrerad och impulsiv i handlandet. Det är tydligt att se att hos ungdomarna ifråga där kretsar hela deras liv runt hip hopen. Hip hopen har hjälpt dem i formandet av deras personlighet och har gett dem precis som det en gång i tiden gav mig ett forum där man kan ventilerar sig. En plats där man möts under samma förutsättningar och med samma spelregler. Vad som dock är riktigt tråkigt att se är att den upplevda avsaknaden hos ungdomarna av viljan hos pedagogerna till att förstå sig på deras kultur fortfarande existerar. Det har gått cirka 10 år sedan jag själv befann mig där och inte mycket tycks ha förändrats. Anledningarna till detta kan vara många men det ligger nog inte allt för långt ifrån att gissa att en del av problemet ligger i tidigare nämnda uttalande av Helmut Schmidt, behovet av ett närmande generationer emellan. Precis som många pedagoger var och fortfarande är emot det oundvikliga IT-samhället så krävs det även i detta fall en vilja att förkovra sig och ta till sig de nya uttryck för kulturyttringar som uppstår. Det går inte att leva kvar i gamla föreställningar om att eleven ska se upp till dig för att du är lärare och sitter inne med mycket kunskap. Eleverna skaffar sig nya förebilder som dem har lättare att identifiera sig med och finner nya sätt att skaffa sig information på. Kanske är det till och med så att vad pedagogerna anser tillhöra bildning och nödvändigt att kunna inte alls fyller samma funktion för eleverna.

Att som Dysthe (1996) tala om en allmän ovilja utåt att prestera bra resultat i skolan där det skulle vara likställt med hög status att inte göra bra ifrån sig är inte något jag tror på. Jag tror snarare att problemet ligger i de höga förväntningarna både hemifrån, skolan och inte minst samhället i stort som ligger till grund för att ungdomarna inte orkar bry sig. Ziehe (1992) talar om de förändrade uppväxt villkoren och dessa tror jag i allra högsta grad ligger bakom ungdomarnas inställning. I likhet med Ziehe anser även jag att ungdomar nuförtiden inte hinner med att vara barn. De brottas med frågor som man som barn/ungdom inte borde konfronteras med. Från tidig ålder exponeras de från alla håll och kanter av diverse frågor och val och ställs inför viktiga kanske livsavgörande beslut. Begrepp som pengar har blivit till ett motto och i många fall den enda anledningen till varför ungdomar läser. Det genuina

kunskapsförståendet som bland annat Dysthe (1996) talar om tror jag tyvärr är mer undantaget från regeln. Ungdomar vet att en bra utbildning är lika med ett bra jobb och är beredda att göra vad som helst för att uppnå det. Med detta i åtanke tror jag att en ökad förståelse för ungdomarnas kulturyttringar skulle leda till en ökad vilja att prestera bättre. Om pedagogen underlättar för eleven genom att lyssna och ta till sig den kunskap de har med sig så får dem ett problem mindre att brottas med vilket förhoppningsvis i slutändan kan leda till en ökad motivation inför att anstränga sig för egen vinnings skull.

7.2. Sammanfattning

Den här uppsatsen har varit en studie i hur ungdomar ser på sin kulturella identitet samt hur deras fritidsintresse/kulturella uttryck tas till vara på och värderas av samhället och skolan. Trots att jag själv representerar ett inifrån och utifrån perspektiv har jag vid samtliga moment i min undersökning strävat efter att inta en neutral position, allt för att inte påverka det slutliga resultatet. Den teoretiska aspekten på uppsatsen har bland annat grundlagts via studier baserade på framförallt två herrar, Thomas Ziehe och hans kulturfriställning samt Pierre Bourdieu och hans diskussion kring begrepp så som kulturellt och socialt kapital. Med detta i åtanke har jag sedan utfört en kvalitativ undersökning där jag med hjälp av den vetenskapliga metoden grundad teori utfört olika sorters fältstudier så som observation och intervjuer. Intervjuerna utfördes genom semistrukturerade frågor där det gavs mycket utrymme för respondenterna att tala fritt. Intervjuerna och observationerna utfördes på en ungdomsgård i Lund och respondenterna i min intervju var själva hip hop musiker och därmed insatta i kulturen. Svaren jag kom fram till vid mina observationer och intervjuer var följande.

Hip hop kulturen är mycket stark den spelar en väsentlig roll i utvecklandet av ungdomarnas identitet och tar sig uttryck på många olika sätt. Att utöva den av rätt anledningar är något som ungdomarna ser som viktigt. Hip hopen för dem fungerar som ett slags gatans CNN. Här finns deras chans att förändra, kommentera, kritisera etc.

I skolans värld så måste enligt ungdomarna ett nytänkande hos pedagogerna och en lyhördhet som inte existerar till för att klyftan mellan lärare och elev ska minska. Ungdomarna har tillräckligt många saker att fokusera på i sitt liv och upplever det som svårt nog att leva upp till alla de krav som ställs. Att förknippa alla ämne med hip hop och sitt eget artisteri gör det

lättare för eleverna att motivera sig och lära sig. Utan en fungerande dialog mellan lärare och elev kommer man aldrig att bygga några broar.

Källförteckning

Primära Källor:

Intervju med: respondent 1 musiker (MC) 7/12-2007 tid. 16.30

Intervju med: respondent 2 musiker (MC) 7/12-2007 tid. 17.30

Sekundära Källor:

Bjurwill, Christer. (2001). A, B, C och D *Vägledning för studenter som skriver akademiska uppsatser*. Lund: Studentlitteratur.

Bourdieu, Pierre. (1991). *Kultur Sociologiska Text*. Stockholm/Skåne: Brutus Östlings Bokförlag Symposion

Carle, Jan. & Hermansson, Hans-Erik. (red.) (1991). *Ungdom i Rörelse*. En antologi om ungdomars levnadsvillkor. Göteborg: Bokförlaget Daidalos AB.

Denscombe, Martyn. (2000). *Forskningshandboken - för små skaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Lund: Studentlitteratur

Dysthe, Olga. (1996). *Det flerstämmiga klassrummet*. Att skriva och att samtala för att lära. Lund: Studentlitteratur.

Ejvegård, Rolf. (2003). tredje upplagan *Vetenskaplig metod*. Lund: Studentlitteratur.

Gelder, Ken. & Thornton, Sarah. (1997). *The Subcultures reader*. London: Routledge

Johansson, Thomas. Sernhede. Ove. & Trondman, Mats. (red.) (1999). *Samtidskultur, Karaoke, karnevaler och kulturella koder*. Falun: Nya Doxa.

Jönsson, Ingrid. Trondman, Mats. Arnman, Göran. & Palme, Mikael. (1993). *Skola-fritid-framtid* En studie av ungdomars kulturmönster och livschanser. Lund: Studentlitteratur

Lindberg, Christer. (red.) (1997). *Antropologiska porträtt 2*. Lund: Sociologiska institutionen Lunds universitet

Malmström, Sten. (red.) Györki, Irene, Sjögren, Peter A. (1989). *Bonniers Svenska Ordbok*. Falkenberg: Ytterlids Sätter AB Falkenberg

Månsson, Per. (red.) (2003). *Moderna Samhällsteorier traditioner, riktningar, teorier*. Stockholm: Bokförlaget Prisma.

Ogg, Alex. (2002). *The men behind Def Jam - The radical rise of Russel Simmons and Rick Rubin*. Omnibus Press (A division of Music Sales Limited).

Persson, Magnus. (red.) (2000). *Populärkulturen och skolan*. Lund: Studentlitteratur.

Sernhede, Ove. (2006). *Ungdom och kulturens omvandlingar* Åtta essäer om modernitet, ungas skapande och fascination inför svart kultur. Göteborg: Bokförlaget Daidalos AB

Toop, David. (1991). *Rap Attack 2 - African rap to global hip hop*. London: Serpent's Tail, 4Blackstock Mews, London

Toop, David. (2000). *Rap Attack 3 - African rap to global hip hop*. Expanded Third Edition, London: Serpent's Tail, 4Blackstock Mews, London

Ziehe, Thomas. (1992). *Kulturanalyser - Ungdom, utbildning, modernitet*. Stockholm: Brutus Östlins Bokförlag Symposion.

Elektroniska källor:

www.skolverket.se

<http://www.groundedtheory.com/soc6.html>) tid 22.23 - 21/11-2007

<http://www.codex.vr.se/oversikter/humsam/humsam.html> tid 15.34 – 12/12 – 2007

<http://www.ne.se>

tid 12.15-5/5- 2008

Källförteckning ljudfiler:

Parker, 1993 KRS-One - 'Sound Of Da Police/ Hip Hop vs. Rap/ Sound Of Da Police (Remix)'. 12inch

BILAGA

Frågor till intervjun

1. Hur ser du på din kulturella identitet?
2. Vilken betydelse kan din hip hop kultur ha i skapandet av din egen identitet?
3. Upplever du att samhället och skolan värdesätter hip hop kulturen?
4. Känner du att du får ge uttryck för och får användning för hip hop kulturen i skolan?